

Marzenie

WACŁAW ROLICZ-LIEDER

Marzenie

Gdyby raz się już z życiem tułaczym uporać,
Mieć wioskę i czarnoziem zacyz pługiem orać!
Inszym¹ oddałbym chęci wielkich w świecie czynów,
Sam, czytał cichą mądrość z ziemi pergaminów:
Orał, siał, żął i młócił, zasie² na spoczynek
Nad stawem chadzał albo doglądał drzewinek.
Pełą statku³ nalazszy⁴ wrychle⁵ białogłową⁶,
W dom wprowadziłbym żonę; stąd potomstwo zdrowe
Byłoby dla ojczyzny i pożytek rzadki:
Bo, sposobem szlacheckim wychowując dziatki,
Uczyłbym je miłować narodowe bogi,
Prawiąc: «Cnota skarb wieczny⁷, cnota klejnot drogi».
Żona, domu ozdoba i przyjaciel wierny,
Cukrowałaby⁸ żywot w wymaganiach mierny⁹,
Szczęśliwa, że z małżonkiem w cnej¹⁰ prostocie żywie¹¹,
A pierś ojczystych łąnów karmi ją pocziwie.
Gdy goście by zjechali, wzorem stateczności
Rodziłyby w przyjezdnych szlachetne zazdrości,
A każdy, pozierając¹² na dobrane stadło¹³,
Myślałby, że mu niebo do stóp ziemskich padło.
Zwiódzszy¹⁴ gościa na ganek, przy pisanym¹⁵ dzbanie
O Reju gawędziłbym, Czarnoleskim panie,
O Rzeczypospolitej, Królach Ich Miłościach,
Stateczności i cnotcie, pychy znikomościach;
A gdyby dobry sąsiad w pieśniach też smakował,
Wiersze Kochanowskiego w głos bym recytował;
I może zdałoby się, że spod chłodnej deski
Wyszedł wiersze na ganek czytać — Czarnoleski.
Sam, pod lipą miodową, w wieczór świętojański,
Układałbym wiersz gładki, uczuciami pański,
Gwiazdy by mnie wiejskimi usty całowały,

¹inszy (daw.) — inny. [przypis edytorski]

²zasie (daw.) — zaś; natomiast. [przypis edytorski]

³statek (daw.) — stateczność; stałość w sposobie postępowania i wierność zasadom. [przypis edytorski]

⁴nalazszy (daw. forma imiesł.) — dziś: znalazłszy. [przypis edytorski]

⁵wrychle (daw.) — rychło; szybko. [przypis redakcyjny]

⁶białogłowa (daw.) — kobieta; nazwa od nakrycia głowy, białego czepca, pod którym zgodnie ze daw. zwyczajami kobiety zamężne były zobowiązane chować włosy. [przypis edytorski]

⁷Cnota skarb wieczny — cytat z wiersza Jana Kochanowskiego. [przypis redakcyjny]

⁸cukrować (daw.) — słodzić, ozdabiać, umilać. [przypis edytorski]

⁹mierny (daw.) — umiarkowany. [przypis edytorski]

¹⁰cny (daw.) — zacny, dobry. [przypis edytorski]

¹¹żywie (daw. forma) — dziś: żyje. [przypis edytorski]

¹²pozierać (daw.) — spoglądać, patrzeć. [przypis edytorski]

¹³stadło — para, szczególnie para małżeńska. [przypis edytorski]

¹⁴zwiódzszy (daw. forma) — zawiódłszy; zaprowadziwszy. [przypis edytorski]

¹⁵pisany (daw.) — tu: malowany, ozdobny. [przypis edytorski]

Dziateczki sobótkową pieśń w oddali piał¹⁶,
A, od żabińców płynąc, skrzek coraz tęskliwszy
Mówiłby: śród szczęśliwych jesteś najszczęśliwszy.

¹⁶*piąć* — tu daw.: śpiewać. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/rolicz-lieder-marzenie>

Tekst opracowany na podstawie: *Młoda Polska. Wybór poezji*, oprac. Tadeusz Boy-Żeleński, wyd. drugie, Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich, Wrocław 1947

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów Łukasza Jachowicza.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Agnieszka Żak, Aleksandra Sekuła, Aneta Rawska, Marta Niedziałkowska, Paulina Choromańska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).